

Provkonstruktion med facit

Detta prov är utformat för att bedöma elevernas kunskaper om medeltiden i Sverige och Europa, anpassat för årskurs 4. Provet innehåller faktabaserade frågor, ordförståelse samt resonerande frågor för att utveckla elevernas historiska tänkande. Det kan anpassas för elever som behöver extra stöd genom enklare formuleringar eller muntliga uppläsningar av frågor.

Årskurs: 4

Ämne: Historia

Tema: Medeltiden

Syfte

Syftet med provet är att ge en övergripande bild av elevernas kunskap om medeltiden, inklusive samhällsstruktur, viktiga händelser och levnadsvillkor. Provet syftar också till att utveckla elevernas förmåga att resonera kring historiska skeenden och förstå orsaker och konsekvenser. Genom att arbeta med frågor om medeltiden får eleverna också en introduktion till historisk tidsuppfattning och begrepp som är centrala för ämnet historia i årskurs 4.

Centralt innehåll	Betygskriterium E	Betygskriterium C
<i>Medeltiden i Sverige och Europa.</i>	Eleven kan ge enkla och till viss del underbyggda beskrivningar av medeltiden.	Eleven kan ge utvecklade och relativt väl underbyggda beskrivningar av medeltiden.
<i>Historiska begrepp och hur historien kan berättas på olika sätt.</i>	Eleven kan använda några historiska begrepp på ett enkelt sätt.	Eleven kan använda flera historiska begrepp på ett väl fungerande sätt.

[Lgr22, Historia, Åk 4]

Prov med facit

Faktafrågor Antal poäng: 18

- Vad kallas den tid som kallas medeltiden? a) 500–1500 e.Kr. b) 1000–1700 e.Kr. c) 200–800 e.Kr. **Svar: a**
- Vilket var det viktigaste yrket för bönder på medeltiden? a) Smed b) Jordbrukare c) Läkare **Svar: b**
- Vad kallades den person som hade makten över en borg? a) Kung b)

- Borgmästare c) Härskare eller riddare **Svar: c**
- Vilket språk talades i kyrkan och av de lärda på medeltiden? a) Latin b) Svenska c) Tyska **Svar: a**
 - Vad hette den tid då människor trodde starkt på kyrkans makt och levde efter kyrkans regler? a) Renässansen b) Medeltiden c) Upplysningen **Svar: b**
 - Vilken byggnad var ofta centrum för en medeltida stad? a) Slott b) Kyrka c) Skola **Svar: b**
 - Vem var den mäktigaste personen i hela landet under medeltiden? a) Prästen b) Kungen c) Borgmästaren **Svar: b**
 - Vilket av följande var vanligast som mat på medeltiden? a) Ris och nudlar b) Bröd och gröt c) Pizza och pasta **Svar: b**
 - Vad kallades de människor som arbetade för en kung eller en adelsman? a) Tjänare b) Riddare c) Borgare **Svar: b**
 - Vad betyder ordet "feodalism"? a) Ett sätt att organisera samhället med kung, adel och bönder b) En slags mat c) En sjukdom **Svar: a**
 - Var låg ofta en medeltida by? a) Vid en flod eller sjö b) På berget c) I öknen **Svar: a**
 - Vilken roll hade munkarna under medeltiden? a) De odlade grödor och hjälpte sjuka b) De var krigare c) De byggde hus **Svar: a**
 - Vad kallades de människor som inte ägde jord och arbetade på andras mark? a) Borgare b) Livegna c) Adelsmän **Svar: b**
 - Vad användes riddarnas rustning till? a) För att laga mat b) För att skydda sig i strid c) Som kläder hemma **Svar: b**
 - Vilket djur användes ofta på medeltiden som dragdjur i jordbruket? a) Häst b) Katt c) Får **Svar: a**
 - Vad var en borg? a) Ett stort hus eller fästning som skyddade människor b) En kyrka c) En marknad **Svar: a**
 - Vad gjorde en skräddare? a) Lagade kläder b) Byggde broar c) Skötte djur **Svar: a**
 - Vilken var den vanligaste religionen i Sverige under medeltiden? a) Kristendom b) Islam c) Buddhism **Svar: a**

Ordkollen Antal poäng: 12

Beskrivning: Nedan listas ord och begrepp som följs av tre alternativa förklaringar. Du ska ringa in det alternativ som är korrekt.

Ord	1	2	3	Rätt svar
Riddare	En soldat som kämpade till häst	En bonde som odlade mark	En präst som predikade	1

Ord	1	2	3	Rätt svar
Livegen	En person som äger mycket jord	En person som är bunden till mark	En kung som styr landet	2
Feodalism	Ett sätt att organisera samhället	En sorts mat	En klädstil på medeltiden	1
Borg	En kyrka	En fästning för skydd	En skola	2
Munk	En krigare	En person som lever i kloster	En bonde	2
Adelsman	En rik person med privilegier	En handelsman	En fiskare	1
Jordbrukare	En som odlar mark	En soldat	En präst	1
Präst	En person som leder gudstjänst	En borgmästare	En kung	1
Kyrka	En byggnad för gudstjänst	En bostad för bönder	En marknad	1
Slott	En byggnad för kung eller adelsman	En skola	Ett torg	1
Livegenskap	En sorts klädstil	En samhällsordning där folk är bundna till mark	En typ av vapen	2
Helgon	En person som anses särskilt god	En soldat	En kung	1

Resonerande frågor Antal poäng: 20

Beskrivning: Besvara nedanstående frågor så bra du kan. Du kan skriva dina svar på baksidan.

- Beskriv hur livet på en medeltida bondgård kunde se ut. Vad gjorde man under olika årstider?
Exempel på E-svar: Eleven beskriver enkelt vad man kunde göra på en bondgård, till exempel att man odlade och skötte djur.
Exempel på C-svar: Eleven ger en utvecklad beskrivning av årstidernas betydelse för jordbruket och vilka arbetsuppgifter som fanns, samt varför det var viktigt.
- Vad tror du det innebar att vara en riddare? Vilka egenskaper var viktiga?

Exempel på E-svar: Eleven nämner att riddare var krigare och kunde skydda andra.

Exempel på C-svar: Eleven förklarar att riddare behövde mod, styrka och lojalitet och kunde ha en viktig roll i samhället som både krigare och beskyddare.

- Berätta om varför kyrkan var så viktig under medeltiden. Hur påverkade den människors liv?

Exempel på E-svar: Eleven förklarar att kyrkan var viktig för att folk gick dit och bad.

Exempel på C-svar: Eleven utvecklar resonemanget genom att beskriva kyrkans makt, dess roll i samhället, och hur den påverkade människors vardag och moral.

- Fundera på varför många människor bodde i små byar istället för stora städer under medeltiden.

Exempel på E-svar: Eleven säger att det var många bönder i byarna.

Exempel på C-svar: Eleven förklarar att jordbruket krävde att folk bodde nära sina marker och att städer var färre och mindre under den här tiden.

- Tänk dig att du är en livegen bonde som får ett erbjudande att bli fri. Vilka fördelar och nackdelar kan det ha?

Exempel på E-svar: Eleven nämner att det kan vara bra att bli fri men också svårt.

Exempel på C-svar: Eleven resonerar om frihetens möjligheter men också om osäkerhet och ansvar som kan följa med att inte längre vara livegen.

Bedömning Totalt antal poäng: 50

Betyg	Andel rätt	Poäng
E	Minst 30 %	15
D	45 %	22
C	60 %	30
B	75 %	37
A	90 %	45

Poängfördelning: Faktafrågor ger sammanlagt 18 poäng, Ordkollen 12 poäng och Resonerande frågor 20 poäng. Resonerande frågor bedöms utifrån innehåll och utveckling av svar.

Tidsuppskattning: 60 minuter.

Tags: [Prov](#)